

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

NOVEMBER 2010

MEMORANDUM

KWAZULU-NATAL

PUNTE: 120

Hierdie memorandum bestaan uit 12 bladsye.

ASSESSERINGSRIGLYNE

AFDELING A: KYK– EN LEESBEGRIP

- Geen penalisering vir spel- en taalfoute nie.
- Sien slegs die eerste feit/sin na.
- Ja/Nee – vrae: Geen punte word vir Ja/Nee toegeken nie.
Die rede of motivering moet korrek wees.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die kandidaat gee 'n volsin, is dit korrek **MITS** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
- Waar/Onwaar (Motivering afhanklik van korrekte keuse).
Eerste deel korrek en motivering verkeerd (1).
Eerste deel verkeerd/ontbreek (0).
- Meervoudigekeuse-vrae:
Slegs die regte letter gegee. ✓
Slegs die regte antwoord, sonder die betrokke letter. ✓

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
1.1	(In) Kimberley	1
1.2	Ajax	1
1.3	(Hip-hop) musikant / omroeper (vir jeugprogramme op TV) (Enige EEN)	1
1.4	C / diamant (Sin aangehaal met antwoord)	1
1.5	C / doodbang vir slange is. (Sin aangehaal met antwoord)	1
1.6.1	Onwaar	1
1.6.2	“Hy kyk nie graag sepies nie ...” “Hy hou daarvan om na sport en aksiefilms te kyk ...” “net soms kyk hy na Isidingo ...” (met of sonder aanhalingstekens is reg). (Enige EEN)	1
1.7.1	E / Mauritius	1
1.7.2	C / Giovanni's	1
1.7.3	B / TV kyk	1
1.7.4	A / Sokker	1
1.7.5	D / Italiaanse kos	1
1.8	Ja. 'n Gewone werker se kind sal ekstra hard werk om suksesvol te wees. / Nee. 'n Gewone werker se kind sal nie die geldelike hulp kry wat ander welgestelde kinders sal kry nie. (Enige redelike rede wat positief of negatief kan wees – bespreek met die senior nasiener))	1
1.9	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hy kan 'n gewone / onbekende persoon daar wees. ▪ Niemand herken / pla hom nie. ▪ In Mauritius kan hy lekker privaat wees. (Enige TWEE)	2
		[15]

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
2.1	R12 000	1
2.2	minder	1
2.3	B / in laer- en hoërskole is.	1
2.4	Skryf / Stuur 'n motiveringsbrief (van tussen 250 en 300 woorde).	1
2.5	Nee. Die sluitingsdatum is 8 Januarie 2011. / Die sluitingsdatum is verby. Nee moet deel van die antwoord wees. Nie Vals of Onwaar nie.	1
2.6.1	ONWAAR	1
2.6.2	Jy kan jou brief óf pos / óf e-pos./ Motiveringsbrief is te lank om te sms. (Enige EEN)	1
2.7	(In) Kaapstad	1
2.8	Ja. Hy lyk soos 'n entoesiastiese leerder (wat goed presteer). / Dit moet wys dit is vir leerders / skoolkinders / skoolklere . / Wys dit is 'n leerder wat 'n toekoms wil hê. Nee. Hy lyk ryk en nie soos iemand wat finansiële hulp nodig het nie. (Iets soortgelyks – bespreek met senior nasiener indien u twyfel).	1
		[9]

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
3.1	Matric Uploaded	1
3.2	SABC 3	1
3.3	ouer	1
3.4.	B / Rhythm City	1
3.5	<ul style="list-style-type: none"> • Mense kan kies na watter programme hulle wil kyk. / Mense hou van verkillende programme. / Mense het verskillende smake. / Elkeen het sy gunsteling-program. • Een kanaal kan nie alle programme aanbied nie. • Verskillende tale word aangebied. • 'n Program kan op 'n ander kanaal herhaal word. (Enige TWEE gepaste redes) 	2
		[6]

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B: OPSOMMING [Verwerk uit: *ROOI ROSE*, April 2010] (199 woorde)**VRAAG 4: WENKE OM JOU LEEFSTYL TE VERBETER****Nasien van die opsomming**

- Kandidate moet die opsomming in die vereiste formaat aanbied. Indien die opsomming nie in die regte formaat is nie, word 1 punt van die totaal afgetrek.
- Slegs feite wat in **volsinne** aangebied word, verdien punte.
- Rofwerk / Bepanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Kandidate **moet** die **korrekte** getal woorde aandui.

Punte word soos volg toegeken:

- 7 punte vir 7 feite
- 2 punte vir taal
- 1 punt vir woorde
- Taalfoute word net in **KORREKTE** feite nagesien

TIPIESE FOUTE

- Woordorde in enkelvoudige sin
(Bv. onderw. + ww. + voorw.)	- Tyd, wyse, plek
- Woordorde in saamgestelde sinne
(Voegwoord 1, 2 en 3)	- Ontkennende vorm
- Omgekeerde woordorde	- Voornaamwoorde
- Lydende vorm	- Vreemde woorde
- Infinitief	- Direkte vertaling
(moedertaalinvloed)
	- Telegramstyl/Onvoltooide sinne

BEPUNTING VAN OPSOMMING 2010

FEITE	7	
TAAL	2	
Aantal woorde	1	
SUBTOTAAL	10	
TAAL 0 - 5 Foute	-0	
6 – 10 Foute	-1	
11+ Foute	-2	
Direkte Aanhalings 1-3	-0	
4-5	-1	
6-7	-2	
Verkeerde Formaat	-1	
TOTAAL	10	

- Elke sin moet 'n duidelike hoofgedagte bevat.
(Indien die hele paragraaf oorgeskryf is, kry die kandidaat **0** vir daardie feit.

FEITE : Dit moet 'n WENK wees om gesond te leef.

1.	Slaap vir ses tot agt ure per nag. / Rus genoeg. / Gee jou liggaam (genoeg kans om te) rus.
2.	Eet (daagliks) ontbyt wat baie proteïene (en 'n vrug) insluit. / Eet 'n energierike ontbyt.
3.	Loop of hardloop (ten minste drie kilometer per dag). / Oefen elke dag. / Oefening is gesond / goed . • Dis beter om te oefen. (NIE AANVAARBAAR NIE)
4.	Moet nooit self begin rook nie. / Moenie rook nie.
5.	Dink elke dag positief (oor jou werk)./ Moenie negatief wees nie. • Jy mors energie deur negatief te dink. (NIE AANVAARBAAR NIE)
6.	Bestee elke naweek (ten minste vier ure) aan dinge waarvan jy hou. / Doen dinge wat lekker is. / Maak ek-tyd. / Maak tyd vir jouself / Maak eie-tyd.
7.	Moenie jou liggaam / hare / naels / vel verwaarloos nie. / Versorg jouself. / Pas jou liggaam op.

TOTAAL AFDELING B: 10

ALLE ANTWOORDE MOET KORREK GESPEL WEES.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
5.1	op	1
5.2	anders	1
5.3	weet	1
5.4	vyf	1
5.5	skatryk / stinkryk (moet EEN woord wees)	1
5.6	dokter	1
5.7	onderwysers (moet in MEERVOUD wees.)	1
5.8	oulike	1
5.9	hom	1
5.10	daaglik	1
5.11	waterdromme	1
5.12	kruwa	1
5.13	seuntjie	1
5.14	moeër	1
5.15	lewenspad	1
5.16	bewys	1
5.17	trotse	1
5.18	wiel	1
5.19	help	1
		[19]

VRAAG 6: PRENT [Uit: *ISOLEZWE*, 8 Februarie 2010]

- **Spelling word nie hier gepenaliseer nie.**
- **Weglating van kommas voor voegwoorde word nie gepenaliseer nie.**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
6.1	Die hoë elektrisiteitsrekening het ✓ mense baie probleme gegee .✓	2
6.2	[Môre sal / wil/ moet / kan]✓ [Mama kaMshana na die munisipaliteit toe gaan .]✓	2
6.3	[Mama kaMshana sê vir die buurvrou dat sy]✓ [kwaad is oor die hoë elektrisiteitsrekening.]✓/ [Mama kaMshana sê vir die buurvrou dat sy]✓ [kwaad oor die hoë elektrisiteitsrekening is .]✓	2
6.4	(Die elektrisiteitsrekening is baie hoog), daarom is daar geen geld vir kos nie .✓	1
6.5	Sy ✓ sê ✓ (die man mors haar geld).	2
6.6	Wie ✓ [kry swaar(in die lewe)?]✓/ Wie ✓ [kry(in die lewe) swaar?]✓	2
6.7	(Die man behoort die rekening) te betaal.✓	1
6.8	[Die elektrisiteitsrekening sal]✓ [(deur Mama kaMshana) betaal word .]✓	2
6.9	[Nee, die dame lyk nie]✓ [vriendelik nie .]✓	2
6.10	Vandag is die laaste dag om die rekening te betaal.✓	1
6.11	[Mama kaMshana beskuldig niemand / nie iemand]✓ [vir die hoë rekening nie .]✓	2
6.12	Die dame by die munisipaliteit sal die geld neem .✓	1
6.13	Moenie elektrisiteit by die huis mors nie ./ Moenie by die huis elektrisiteit mors nie . / Moenie elektrisiteit mors by die huis nie . ✓	1
6.14	[Mama kaMshana sê: “ Ek is baie kwaad. ”]✓ [“...”]✓ (Een punt vir volledige sin en een punt vir albei aanhalingstekens).	2
6.15	A / kwaad is oor die hoë elektrisiteitsrekening.✓ (Sin aangehaal met antwoord.)	1
6.16	B / Ag nee (Sin aangehaal met antwoord.)✓	1
		[25]

VRAAG 7: REDIGERING [Uit: *Bona*, Junie 2009]**Foute hoef nie onderstreep te word nie.**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
7.1	(Thembsie was geskok toe Cell C) haar vir 'n oudisie ingeroep <u>het</u> .✓ / (Thembsie was geskok toe Cell C) haar <u>ingeroep het</u> vir 'n oudisie.✓	1
7.2	oor ✓	1
7.3	onmiddellik✓	1
7.4	harder✓	1
7.5	haar✓	1
7.6	te✓	1
7.7	wat✓	1
7.8	glo✓	1
7.9	herken✓	1
7.10	B / Thembsie sê dat jy gratis gedurende naweke kan praat.✓	1
7.11	vier en twintig✓	1
		[11]

VRAAG 8 [*DISCOVERY Winter, 2008*]

- **KYK EN KOMMUNIKEER (Korrekte boodskap).**
- **Penaliseer nie vir taal- en spelfoute nie.**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
8.1.1	(Ek voel) baie bekommerd oor my gesondheid. / (Ek voel) die afgelope tyd baie moeg en siek. (Enige aanvaarbare sin wat bekommernis toon.)	1
8.1.2	(Ag Meneer,) jy het geen rede om bekommerd te wees nie. / (Ag Meneer,) jy sal gou beter voel. (Enige aanvaarbare sin wat gerusstelling oordra.)	1
8.2.1	(Hoera,) ek is so bly dat ek klaarmaak met skool! / (Hoera,) die grootmensewêreld wag uiteindelik vir ons! (Enige aanvaarbare sin wat blydskap uitdruk.)	1
8.2.2	(Ouens,) dankie vir alles wat julle vir my gedoen het. / (Ouens,) dankie vir julle geselskap. /... ek sal julle sekerlik mis. / (Ouens,) ek is dankbaar om sulke maats te hê. (Enige aanvaarbare sin wat dankbaarheid toon.)	1
8.2.3	(My skooljaar) was baie lekker / fantasties / wonderlik. • My skooljaar is verby. (Geen punt nie) (Enige aanvaarbare sin wat genot uitdruk)	1

[5]

TOTAAL AFDELING C: 60

AFDELING D: LETTERKUNDE**VRAAG 9: DIE PRENTJIESMAKER – PJ du Plessis**

- 9.1 Mthemba✓ en Ubombo✓ (2)
- 9.2 Mthemba was Ubombo se broerskind./Ubombo was Mthemba se oom./Broerskind en oom./Mthemba is Ubombo se broer se seun.✓ (1)
- 9.3.1 C / hy was moedeloos en sonder inspirasie.✓ (1)
- 9.3.2 A / kleurvol en vrolik.✓ (1)
- 9.4 Daar was droogte in die land. / Dit het lanklaas gereën. / Dit het nie gereën nie.✓ (1)
- 9.5 Wanneer die reën sou kom. / Wanneer dit sal reën.✓ (1)
- 9.6.1 Onwaar ✓ (1)
- 9.6.2 Die Franse egpaar het dit gekoop. / Die mense van Parys het dit gekoop. / Buitelanders het dit vir hulle kunsgalery gekoop. ✓ (1)
- 9.7 Hy het gedink dit was aaklig / lelik. / Die prent was nie mooi nie / nie kleurvol nie / kleurloos.✓ (1)
- 9.8. Hy het gesê dat daar nie meer prente oor was nie. / Daar is geen prente meer nie.✓ (1)
- 9.9 Sy was verbaas en opgewonde oor die wonderlike kunswerk. / Sy kon nie glo dat die kunstenaar moedeloosheid en wanhoop so briljant kon uitbeeld nie. / Sy hou baie van die prent. / Sy kon nie glo dat abstrakte idees so uitgebeeld kon word nie./ Sy het gedink dat dit briljant was. / Sy was verbaas / opgewonde.✓ (1)
- 9.10.1 esel ✓ (1)
- 9.10.2 leeu ✓ (1)
- 9.10.3 abstrakte ✓ (1)
- 9.10.4 dood ✓ (1)
- 9.11.1 Ubombo is dood.✓ (1)
Die koms van die reën breek die droogte. / Trane van blydschap vir die reën wat val.✓ (1)
- 9.11.2 Die Franse egpaar het na hom kom soek. / Die Franse egpaar het 'n kunsgalery in Parys en hulle wou graag 'n prent uit Afrika daar uitstal.✓ (1)
- 9.11.3 Nee, hy was reeds dood / alreeds oorlede. (NEE is nie noodsaaklik nie.)✓ (1)

[20]

VRAAG 10: “AG NEE DANKIE MAN, OUPA!” – H du Plessis

- 10.1 Hulle het gaan visvang. / ✓
Hulle het in die dorp rondgery. / ✓
Hulle het elke Saterdag gekuier. (Enige **TWEE**) (2)
- 10.2 Oupa was dokter toe. ✓
Oupa het na beleggings gekyk. ✓
Hy was prokureur toe om papiere te teken. ✓ (Enige **TWEE**) (2)
- 10.3 Hy het met 'n jong dame gevry. / Hy het met 'n jong dame flankeer. / Hy is verlief op 'n jong meisie. ✓ (1)
- 10.4 Hy moes fliék toe gaan. ✓ (1)
- 10.5 Hy het gedink Oupa sou doodgaan. / Hy het gedink Oupa gaan sterf soos Jasper se oupa. ✓ (1)
- 10.6.1 Dat sy maats nie geweet het dat die man sy oupa was nie. / Sy maats ken nie sy oupa nie. ✓ (1)
- 10.6.2 Hy het voetjie-voetjie onder die tafel gespeel. ✓
Hy het aan die meisie se been gevat. ✓ (2)
- 10.6.3 Hy wou Ouma gaan help om tuin nat te gooi. / Hy wou Ouma gaan help met die tuin. ✓ (1)
- 10.7 10.7.1 E / is 'n sugardaddy ✓
10.7.2 C / kafee se naam ✓
10.7.3 A / lyk sommer goedkoop ✓
10.7.4 B / wil nie kante kies nie ✓
10.7.5 D / Oupa se enigste kleinkind ✓ (5)
- 10.8 Sy ouma was 'n goeie bakster. ✓
Sy het goeie morele waardes. / ✓
Sy was 'n aktiewe mens. / Sy het tennis gespeel. /
Sy leef 'n gesonde leefstyl.
(Enige **TWEE**) (2)
- 10.9.1 Onwaar ✓ (1)
- 10.9.2 Hy was vies/kwaad vir Oupa. / Hy was teleurgesteld in Oupa. / Hy het respek vir Oupa verloor. ✓ / Hy sê: “Ag nee dankie man, Oupa!”
(Enige **EEN**) (1)

[20]

TOTAAL AFDELING D: 20
GROOTTOTAAL: 120